

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 28/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného HUSAR AND PARTNERS S.R.O., Vojenská 14, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 12Ca/2/2019 z 13. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, pretože bez odkladu vykonateľnosti súd bude konať so SFÚ a vo veci môže meritórne rozhodnúť za účasti tohto subjektu, pričom vo veci je na 16. január 2025 nariadené pojednávanie.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ, podnikajúci pod menom [REDACTED], je žalovaným v spore s organizáciou kolektívnej správy Slovenská asociácia producentov v audiovizii (ďalej len „SAPA“ alebo „žalobca“) vedenom na mestskom súde pod sp. zn. 12Ca/2/2019. Podaním z 2. októbra 2024 oznámil vstup do predmetného konania na strane žalobcu Slovenský filmový

ústav (ďalej len „SFÚ“ alebo „intervenient“). Sťažovateľ navrhol, aby súd vstup intervenienta do konania nepripustil. Mestský súd ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím návrh sťažovateľa na nepripustenie vstupu intervenienta na strane žalobcu zamietol. Dôvodil tým, že argumenty intervenienta dokladajú jeho právny záujem na výsledku sporu [§ 81 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], pretože výsledok konania môže ovplyvniť jeho právne postavenie (dotkne sa jeho práva na vyplatenie odmeny za použitie audiovizuálnych záznamov káblovou retransmisiou na základe zmluvy uzatvorenej medzi ním a žalobcom). V prípade, že nie je možné s istotou vylúčiť potenciálny dopad výsledku sporu na intervenienta, je nevyhnutné dospieť k záveru, že intervencia je prípustná, pretože výsledok sporu môže v danom prípade ovplyvniť hmotnoprávne vzťahy intervenienta so žalobcom a žalovanému sa nepodarilo tento potencióálny dopad výsledku sporu na SFÚ vylúčiť.

III.

Argumentácia sťažovateľa

3. Pripustenie vstupu intervenienta do konania je založené na mylnej právnej argumentácii, ktorá je v zjavnom rozpore so zmyslom a s účelom kolektívnej správy. Mestský súd na námietky sťažovateľa neposkytol žiadnu odpoveď, v dôsledku čoho je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné a arbitrárne.

4. Sťažovateľ porušenie a obchádzanie účelu zákona vzhliada v popretí kolektívnej správy podľa zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov s poukazom na status žalobcu ako organizácie kolektívnej správy, právne argumentujúc § 143 ods. 1, § 144 ods. 3, § 146 ods. 1 a § 169 ods. 4 písm. b) Autorského zákona. Podľa argumentácie sťažovateľa je intervenient aj v tomto konaní podľa zákona zastúpený žalobcom, nie je oprávnený na individuálny výkon svojich majetkových práv a tiež nie je oprávnený vylúčiť kolektívnu správu svojich práv. Je v rozpore so zmyslom a s účelom kolektívnej správy, aby do konaní, kde sú nositelia práv už zastúpení organizáciou kolektívnej správy, mohli nositelia práv vstupovať ako intervenienti na strane žalobcu a stať sa *de facto* jednou zo strán sporu. V tomto smere poukazuje aj na to, že cieľom je zabrániť tomu, aby na strane žalobcov boli desiatky, stovky či tisíce nositeľov práv, akcentujúc prvok efektívnosti a hospodárnosti konania.

5. Predpokladom pre vstup akéhokoľvek intervenienta do konania je v zmysle § 81 CSP existencia právneho záujmu na výsledku konania. Medzi žalobcom a intervenientom by musel existovať taký právny vzťah, ktorý v závislosti od výsledku konania potenciálne vyústi do budúceho súdneho sporu medzi intervenientom a žalobcom, pre ktorý bude výsledok tohto sporu pôsobiť ako predbežná otázka. SFÚ nepreukazoval a ani len netvrdil existenciu právneho záujmu na výsledku konania. Za právny záujem na výsledku konania mylne považuje aktuálnu rozhodovaciu prax súdov a popieranie skutkových a právnych tvrdení žalobcu. K argumentácii sťažovateľa týkajúcej sa neexistencie právneho záujmu SFÚ na výsledku konania sa mestský súd nijako nevyjadril a nezaujal k nej žiadne stanovisko.

6. Sťažovateľ, zohľadňujúc uznesenie ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2022 z 9. novembra 2022 (ďalej len „zjednocujúce stanovisko“), uvádza, že v tomto rozhodnutí sa ústavný súd nezaoberal tým, že (i) v čase podania ústavnej sťažnosti sťažovateľ nemá žiadny právny prostriedok na ochranu svojich základných práv, keďže predpokladom postupu podľa § 365 ods. 2 CSP je vydanie

rozsudku vo veci samej a (ii) prostriedok nápravy sťažovateľ možno nikdy mať nebude, a to v prípade, ak okresný súd žalobu žalobcu zamietne, proti ktorému sťažovateľ nebude môcť podať opravný prostriedok a následne krajský súd na odvolanie žalobcu rozhodnutie okresného súdu zmení tak, že žalobe vyhovie. Rovnako tak (iii) nemožno vylúčiť legislatívnu zmenu spočívajúcu vo vypustení § 365 ods. 2 CSP, čo by v súhrne vylúčilo dopad zmieňovaného zjednocujúceho uznesenia ústavného súdu na vec sťažovateľa. Až do vydania zjednocujúceho stanoviska súdy návrhy na vstup SFÚ do obdobného konania zamietali. Výnimkou bolo uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Ca/1/2018, proti ktorému bola žalovaným podaná ústavná sťažnosť, ktorú ústavný súd prijal na ďalšie konanie uznesením sp. zn. II. ÚS 579/2025.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

8. Subsidiarita právomoci ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy má za následok, že jej vznik sa spája s uskutočnením skoršieho konania pred inými orgánmi verejnej moci v Slovenskej republike a zánik nastáva plynutím času. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje, aby si sťažovateľ vyberal spôsob ochrany svojho základného práva a orgán verejnej moci, pred ktorým ho uplatní (II. ÚS 147/02).

9. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavná sťažnosť je neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

10. Vyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje na účinnú ochranu základných práv a slobôd a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, je jednou z podmienok prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda aj podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. V prípade nesplnenia tohto postupu platí, že ústavná sťažnosť je neprípustná podľa § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde.

11. Vo veci sťažovateľa oznámenie o vstupe a návrh na nepripustenie vstupu síce boli podané v štádiu odvolacieho konania, ale o návrhu na nepripustenie vstupu napadnutým uznesením bolo rozhodnuté až po kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu a vrátení veci mestskému (prvoinštančnému) súdu na ďalšie konanie. Práve tento aspekt odlišuje vec sťažovateľa od veci sp. zn. III. ÚS 233/2025, (v ktorej boli ústavné sťažnosti sťažovateľov SFÚ a SAPA meritórne preskúmané, pozn.), kde bolo rozhodnuté o otázke vstupu intervenienta počas odvolacieho konania. Vo veci sťažovateľa skutočnosť podania procesných návrhov v štádiu odvolacieho konania, ani samotný fakt, že odvolacie konanie prebehlo, nevedie k záveru o nepoužitelnosti zjednocovacieho stanoviska, pretože napadnutým uznesením o zamietnutí návrhu sťažovateľa na nepripustenie vstupu intervenienta do konania bolo rozhodnuté až v štádiu znovu prebiehajúceho

prvoinštančného konania, ktorého výsledok bude znovu napadnuteľný odvolaním, v rámci ktorého sťažovateľ ako strana sporu bude môcť využiť možnosti vyplývajúce z § 365 ods. 2 a § 389 ods. 2 CSP.

12. V uznesení sp. zn. II. ÚS 579/2025 zo 16. októbra 2025 (bod 11) ústavný súd konštatoval aplikovateľnosť zjednocujúceho stanoviska (PLz. ÚS 3/2022) len na rozhodnutia o neprípustení intervenienta do konania. V zjednocovacom stanovisku použitá formulácia „*ktorým bolo rozhodnuté o prípustnosti vstupu intervenienta do konania*“ ale zjavne zahŕňa obe alternatívy rozhodnutí o prípustnosti vstupu do konania, vrátane stranou konania namietaného rozhodnutia o pripustení vstupu intervenienta do konania na podporu protistrany. Odlišnosť pohľadu III. senátu ústavného súdu v popísanej rovine nie je nutné riešiť ďalším zjednocovacím postupom, pretože prijatie ústavnej sťažnosti vo veci sp. zn. II. ÚS 579/2025 na ďalšie konanie bolo odôvodnené výlučne procesným postupom prvoinštančného súdu pri rozhodovaní o (ne)pripustení vstupu intervenienta, nie argumentáciou tamojšej sťažovateľky o vecnej nesprávnosti napadnutého rozhodnutia o pripustení intervenienta.

13. Ústavná sťažnosť je preto neprípustná a ako takú ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol bez toho, aby sa ňou meritórne zaoberal.

14. Nad rámec dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ústavný súd uvádza, že k otázke právneho záujmu SFÚ na výsledku sporu sa už ústavný súd vyjadril v náleze sp. zn. III. ÚS 233/2025, v ktorom okrem iného uviedol, že právny záujem na výsledku konania je preukázateľne daný, keďže už len zo samotného zákonného zastúpenia vyplýva, že medzi žalobcom a SFÚ existuje hmotnoprávny vzťah s právnymi dôsledkami plynúcimi pre oboch a že nie je vylúčené, aby v spore týkajúcom sa povinnej kolektívnej správy práv na základe žaloby organizácie kolektívnej správy vystupoval popri nej konkrétny individuálny nositeľ práv (bod 41).

15. Ústavný súd považuje za potrebné vyjadriť sa aj k dôvodom, ktorými sťažovateľ spochybňuje záver prijatý v zjednocujúcom stanovisku. Ako už bolo uvedené, podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom je vyčerpanie všetkých do úvahy prichádzajúcich právnych prostriedkov nápravy (riadnych aj mimoriadnych), ktoré sťažovateľ môže využiť v priebehu celého konania. Základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Namietaný postup a rozhodnutie súdu by mohli zakladať porušenie práv sťažovateľa len v prípade, ak by bol spojený s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľa, ktorý bol ním spôsobený, pričom by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe, prípadne v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09). Preto skutočnosť, že sťažovateľ nemá k dispozícii právny prostriedok nápravy (odvolanie) už v čase pred podaním ústavnej sťažnosti a predpokladom jeho využitia je vydanie meritórneho rozsudku, je z pohľadu posudzovania prípustnosti ústavnej sťažnosti irelevantná. Aj v prípade zamietnutia žaloby (keď by sťažovateľ v pozícii žalovaného nemal k dispozícii odvolanie) a následnej zmeny rozhodnutia v odvolacom konaní v prospech žalobcu sťažovateľ bude mať k dispozícii dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok.

16. Odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku má za následok, že je bez významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa vznesenými v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozhodnutia, vrátenie veci, priznanie náhrady trov konania) a osobitne rozhodovať o návrhu sťažovateľa na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2026

Robert Šorl
predseda senátu